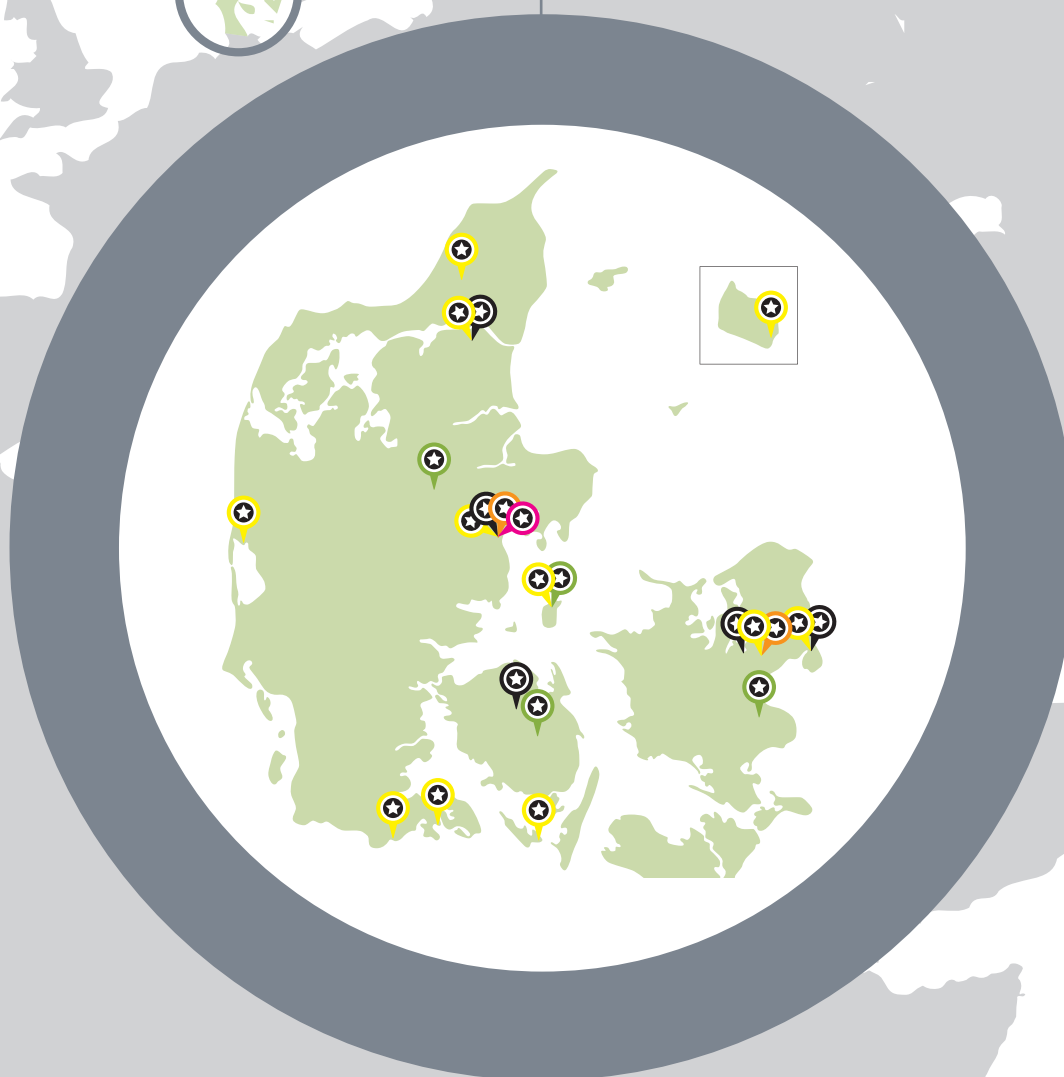




Årsrapport 2019

 VedvarendeEnergi



Internationalt engagement

VedvarendeEnergi er aktiv i internationalt udviklingsarbejde. De primære aktiviteter foregår i Kenya og Mozambique, hvor der arbejdes med fattigdomsbekæmpelse gennem klimatilpasningstiltag af både praktisk og politisk karakter. De primære målgrupper er omkring 55.000 småbønder og naturressourceforvaltere, lokale myndigheder og institutioner. I Kenya havde vi i 2019 desuden et projekt støttet af Danmarksindsamlingen, samt et samarbejdsprojekt med Vestas.





UngEnergi

UngEnergi er VedvarendeEnergis ungdomsafdeling og fokuserer på handlingsorienterede ung-til-ung aktiviteter. Ud over at arrangere mange aktiviteter på festivaler og gymnasier, udvikler afdelingen løbende kampagner, happenings og events, der på en sjov og finurlig måde viser unge vejen mod en mere bæredygtig adfærd - i alt fra julegaver til transportvaner. UngEnergi har lokalforeninger i Roskilde, København, Odense, Aarhus og Aalborg.



Lokalforeninger

VedvarendeEnergi har tilknyttet 10 lokale energi- og miljøforeninger, der er fordelt rundt i hele landet. Foreningerne drives af frivillige ildsjæle, der bruger deres fritid på at påvirke lokalpolitikere og oplyse borgerne om vedvarende energi og bæredygtigt miljø.



Aktive Grønne Borgergrupper

Har fokus på klima og bæredygtighed i lokalområdet. Grupperne består af primært mænd på 60+ med interesse for klima, miljø, teknik og natur. Alle grupper har etableret reparations-værksteder. Nogle tilbyder desuden vejledning om energirenovierung og arbejder på at etablere naturstier. Gruppernes værksteder er i Ballen på Samsø, Hårlev i Stevn, Langå i Østjylland og Årslev på Midtfyn.



Sekretariatet

VedvarendeEnergi Sekretariatet
Aarhus, Østjylland



EnergiTjenesten

EnergiTjenesten er VedvarendeEnergis selvstændige rådgivningsenhed, der rundt i hele landet giver uvildig rådgivning om ressource- og energibesparelser, og vedvarende energi. Målgruppen er primært borgere og mindre virksomheder, hvor der arbejdes med både tekniske og adfærdsregulerende løsninger.

EN BRED FORANKRING AF DEN GRØNNE OMSTILLING

Mens bæredygtighed fylder mere og mere i hverdagen, mangler vi stadig afgørende forandringer i de politiske rammebetingelser og i den brede befolknings adfærd. Den grønne omstilling er blevet et vigtigt emne, men konkrete tiltag mangler stadig. Her spiller vi som VedvarendeEnergi en vigtig rolle. Det ligger i vores DNA, at vi kan inspirere og engagere den brede befolkning til handling.

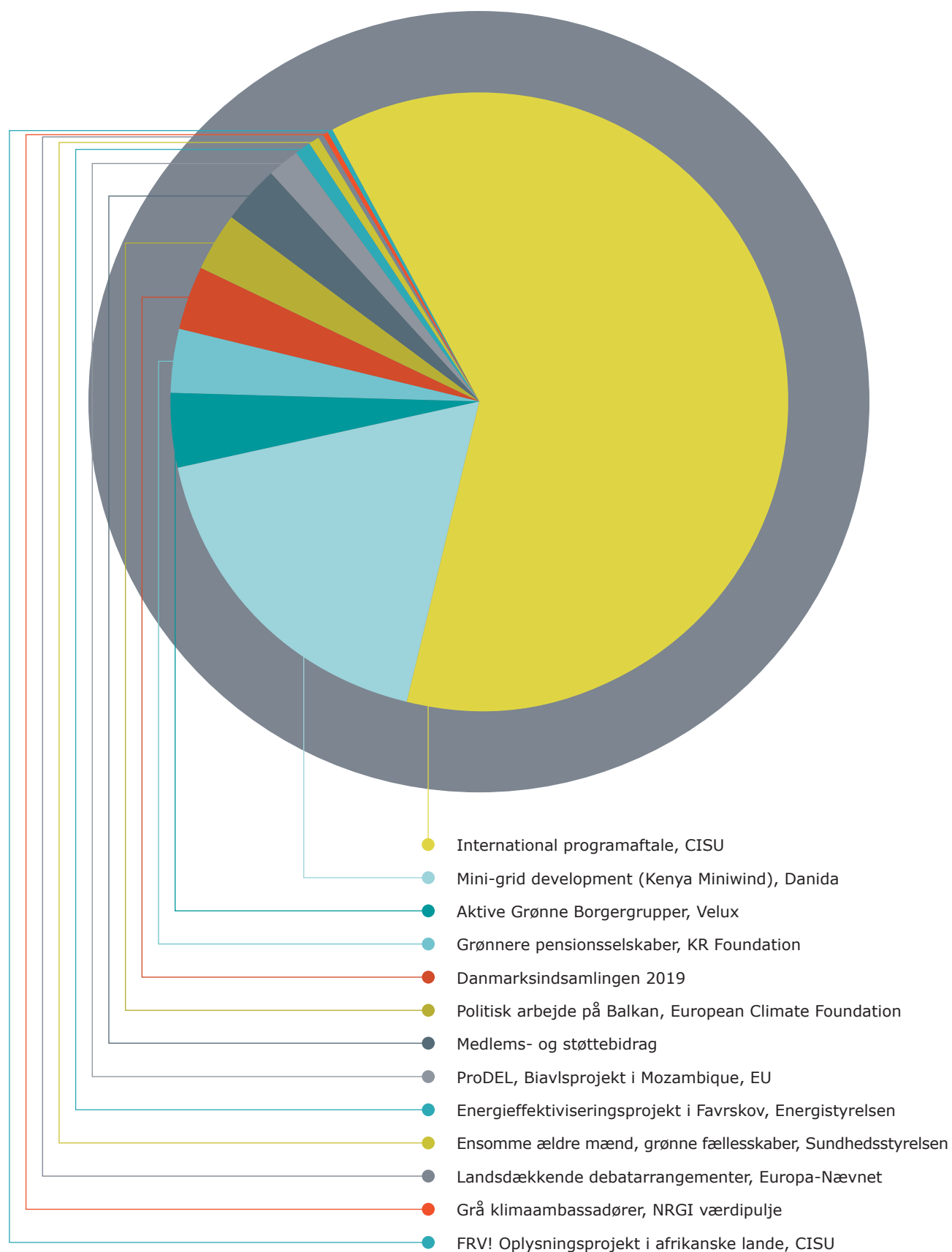
Vi er med til at gøre befolkningen mere robust over for klimaforandringernes konsekvenser, som vi gør med vores projekter i Syd. Vi er med til at sikre et mere ansvarligt ressourceforbrug med vores reparationsværksteder, som blandt andet vores grønne borgergrupper står for. Vi organiserer klima-events med konkrete løsninger for en grønnere hverdag f.eks. på FGU'er, gymnasier eller lokale klimadage.

I vores aktiviteter er det vigtigt for os, at klimainsatsen ikke kun handler om at reducere CO₂-udledningen. Vi støtter netop op om FN's 17 verdensmål, fordi en bæredygtig verden kræver en holistisk tilgang til omstillingen. Klimainsatsen (mål 13) skal ikke kun understøttes af mere vedvarende energi (mål 7) og en mere ansvarlig produktion og konsum af varer (mål 12). Uden en reduktion af forskellige former for ulighed (mål 10) får vi ikke en socialt bæredygtig omstilling. Vi har derfor i 2019 øget vores fokus på at henvende os til og mobilisere grupper, der ikke naturligt er inkluderet i den grønne omstilling f.eks. FGU-elever og ældre medborgere, og i vores internationale arbejde har vi et naturligt fokus på at inddrage og styrke de fattigste befolkningsgrupper. Ambitiøse klimatiltag får ikke den nødvendige brede opbakning i befolkningen uden fokus på ulighed.

Desværre er ikke alle samfundsaktører klar over, hvor afgørende civilsamfundsorganisationer som os er for at sikre vilje til handling i befolkningen. En hurtig omstilling kræver både bred opbakning og forankring. I en tid med mere centralisering og større ulighed er vores arbejde vigtigere end nogensinde før. Derfor bliver vi i VedvarendeEnergi ved med at arbejde for en demokratisering af den grønne omstilling. Flere borgere skal være med, flere skal inddrages, flere skal medbestemme og flere skal have medejerskab. På den måde er vi med til sikre en grøn, socialt retfærdig og økonomisk bæredygtig omstilling.

Jonathan Riis

Formand for VedvarendeEnergi





Mobilisering af mennesker og grupper i civilsamfundet har altid været og er fortsat et bærende element hos os. Vi tager udgangspunkt i den givne problemstilling og søger bæredygtige løsninger i fællesskaber og gennem partnerskaber. I forlængelse af foreningens strategi og de prioriterede verdensmål (se bagsiden) har vi i 2019 øget vores fokus på at henvende os til og mobilisere grupper, der ikke naturligt er inkluderet i den grønne omstilling, og i vores internationale arbejde har vi et naturligt fokus på at inddrage og styrke de fattigste befolkningsgrupper. Eksempler på mobilisering fra 2019:



COMMUNITY ADAPTATION ACTION PLANS KLIMARESISTENTE AFGRØDER 100 PROJEKTER



I det vestlige Kenya har vores program i 2019 gennem organisering af helt almindelige småbønder givet mulighed for, at deres erfaringer med at tilpasse sig klimaforandringerne er blevet samlet i såkaldte Community Adaptation and Action Plans. Planerne har blandt andet fokus på klimaresistente afgrøder, vandingssystemer, men også praktiske energiløsninger. Igen med støtte fra programmet er planerne blevet brugt som indspil i offentlige budgethøringer. Akkumuleret er mere end 100 projekter til gavn for ca. 20.000 mennesker blevet opnået.

MOZAMBIQUE 15 LOKALE NATURRESSOURCE- UDVALG



I det centrale Mozambique, udviklede vi i 2019 et redskab, hvormed 15 lokale naturressourceudvalg selv kan vurdere deres styrker og svagheder. Formålet er at styrke deres ejerskab til deres egen organisation, så de fungerer mere selvstændigt og bedre kan gøre brug af den støtte, som vores programpartnere og andre aktører kan give dem. De vurderer sig selv i forhold til emner som Ledelse og medlemsdemokrati, Transparens og ansvarlighed, Naturforvaltning og Forhold til myndighederne.

BEDSTEFORÆLDRENES KLIMAAKTION AKTIVE GRØNNE BORGERGRUPPER



Blandt den ældre befolkningsgruppe er der en stigende interesse for at deltage i den grønne omstilling. I 2019 har vi blandt andet afviklet et træningsforløb med Bedsteforældrenes Klimaaktion, og vi har arbejdet med fire Aktive Grønne Borgergrupper, hvor deltagerne er ældre mænd. De enkelte værksteder og caféer rundt i landet er velbesøgte og i 2019 har vi i samarbejde med Sundhedsstyrelsen fået yderligere mulighed at arbejde fokuseret på forebyggelse af ensomhed blandt ældre.

BÆREDYGTIGE PRODUKTIONSFORMER



I 2019 begyndte vi at arbejde med aktiviteter rettet mod unge, der ikke traditionelt er blevet hørt i forhold til den grønne omstilling. En grøn temawge på en produktionsskole i Grenå førte til et nyt samarbejde om at engagere eleverne yderligere i bæredygtige produktionsformer og -tanker. I Aarhus gav en kommunal pulje støtte til, at vi gennem små videoproduktioner kan indhente erfaringer med grøn omstilling blandt unge i udsatte boligområder.

UNGENERGI 5 LOKALFORENINGER ROSKILDE FESTIVAL FOLKEMØDET



I UngEnergi har man i 2019 arbejdet med aktiviteter, som engagerer unge til at have fokus på bæredygtighed, og de fem lokalforeninger af UngEnergi har alle haft mange aktiviteter. Sammen har de været på Roskilde Festival og Folkemødet, samt afholdt Fem Fede Dage, som er et årligt arrangement, der i 2019 blev afholdt på 20 gymnasier, hvor der sættes fokus på, at man hver især kan være med til at skabe det samfund, som man har lyst til at leve i.



Vores konkrete projekter og aktiviteter giver input til vores arbejde med at få **politisk indflydelse**. Bestyrelsen prioriterer politiske indsatser i Danmark således, at de ligger inden for vores fire prioriterede Verdensmål (se bagsiden). I vores internationale programarbejde kobles det lokale arbejde med politisk indflydelse i forhold til klimatilpasning og decentralisering, og endelig havde vi som organisation i 2019 forskellige aktier i internationalt lobbyarbejde på klima- og miljøområdet.

INGEN STØTTE TIL FOSSILE ENERGI-PROJEKTER EFTER 2021



I 2019 begyndte vi et nyt fokusområde, der følger kinesiske kulinvesteringer på Balkan. På trods af erklærede mål om at leve op til Parisdeklarationen, ser vi i disse år massive investeringer i kulkraftværker på Balkan. I samarbejde med internationale partnere søger vi at lægge pres på både EU og de lokale regeringer for at stoppe investeringerne, og vi søger at påvirke de lokale eksportkreditfonde og internationale investeringsbanker. I 2019 fik vi erhvervsminister Simon Kollerup (S) til at erklære, at danske offentlige midler efter 2021 ikke længere vil støtte projekter, der arbejder med fossil energi.

KENYA: OFFENTLIGE HØRINGS- OG DELTAGELSESPROCESSER



Udviklingsprogrammet i det vestlige Kenya har over de sidste tre år testet og hjulpet myndighederne med deres forpligtelse til at gennemføre offentlige hørings- og deltagelsesprocesser. Programmet har således etableret nære bånd til politikere og embedsmænd, der beskæftiger sig med klimaforandringer. Programmet har på den måde konkret været instrumentel i udarbejdelsen af den første klimapolitik for Kisumu County i 2017/2018 og i Homa Bay County i 2019.

COP25 MADRID



Sædvanen tro deltog vi FN's årlige klimatopmøde COP25, der i 2019 i sidste øjeblik blev flyttet til Madrid. Desværre blev det et skuffende udfald, idet klimaskeptiske regeringer fra USA, Australien og Brasilien satte en kæp i hjulet for de store resultater.

BEDRE KLIMAINFORMATION TIL BORGEREN



I 2019 havde vi to politiske satsninger med borgeren i fokus; bedre klimainformation på forbrugsvarer og en flyafgift på passagerer. Begge emner var omdrejningspunkt i arrangementer på Folkemødet, på flere debatarrangementer med folketingsmedlemmer og EU-parlamentarikere, samt løbende i indlæg i landsdækkende aviser og under møder med de politiske ordførere fra begge sider af folketingssalen. Desværre blev flyafgifter i 11. time taget af forhandlingsbordet for Finansloven 2020, men presset fortsættes, så det forhåbentligt bliver en del af klimahandlingsplanerne, der forventeligt kommer i 2020. Bedre klimainformation på forbrugsvarer arbejdes der også videre med, da der både er åbninger fra erhvervslivet og fra politisk side.

BORGERFORSLAG OM NY KLIMALOV



2019 blev året, hvor klima og energi for alvor trådte ind på den danske politiske arena. En af grundene var borgerforslaget til en ny klimalov, som VedvarendeEnergi sammen med 11 andre grønne organisationer var med til at stille. På rekordtid og i et fantastisk samarbejde mellem alle de grønne organisationer nåede borgerforslaget som det første nogensinde den magiske grænse på 50.000 underskrifter. Det skete i løbet af mindre end tre uger.

GRØNNERE PENSIONSSKABER



Gennem de senere år har vi haft fokus på de store summer, der investeres i fossil energi fra både offentlig og privat side. Gennem samarbejde med internationale partnere har vi tæt fulgt både danske og internationale pensionsselskaber, og gennem dialog med dem er vi kommet med konkrete anbefalinger til, hvordan de indarbejder en grøn investeringspolitik. I 2019 så vi for alvor et gennembrud på området, idet flere og flere pensionsselskaber nu får en grøn profil.



Partnerskaber står helt centralt i vores arbejde. Næsten alle aktiviteter foregår i et partnerskab med en anden organisation, virksomhed eller en offentlig institution.

MERKUR KLIMAKONTO



VedvarendeEnergi har en samarbejdsaftale med Merkur om en Klimakonto, hvor kontohavere kan vælge at placere deres midler, hvorefter Merkur hvert år donerer et procentvist bidrag til VedvarendeEnergi. Der har gennem årene været et støt stigende antal kontohavere, hvilket har gavnet VedvarendeEnergis arbejde både i Danmark og internationalt. I 2019 gik donationen direkte til vores partnere i Mozambique og Kenya.

VESTAS OG DTU KENYA MINIWIND



Fra 2017 til 2019 var VedvarendeEnergi i partnerskab med Vestas Wind Systems og DTU om projektet Kenya MiniWind. Projektet skulle teste den kommercielle værdi i etablering af mindre vindmøller i områder uden national strømforsyning. Ud fra resultaterne fra den opsatte testvindmølle på Ndeda Island i Victoriasøen og markedsanalyser vurderede Vestas, at der på nuværende tidspunkt ikke var tilstrækkelig kommerciel værdi i at sætte en mindre vindmølle i produktion.

ROSKILDE FESTIVAL



Gennem flere år har vi haft en samarbejdsaftale med Roskilde Festival om aktiviteter i forbindelse festivalens afvikling. I 2019 var 20 unge fra UngEnergi rundt på festivalen for at møde andre unge og gennem spil, leg og faktuel viden opfordre til klimahandling.



Afdelingen i København er en af de største og mest aktive afdelinger i organisationen. De har over 30 frivillige og mødes mindst en gang om måneden til fællesmøde, og yderligere i mindre arbejdsgrupper i forbindelse med projekter.

Anders Hansen er 27 år, og han er frivilligkoordinator for UngEnergi København. Det har han været i ca. to år, og han ser det som en livsstil at have fokus på klima og bæredygtighed som frivillig.

I UngEnergi København har de i 2019 haft fokus på at afholde praktiske og inspirerende projekter, som gav andre unge mulighed for at gøre en forskel. Det har været et fokuspunkt at vise, hvor man som ung kan være med og gøre noget – også på et studiebudget eller i fritiden.

"Unge har typisk ikke råd til at gå ud og investere i vindmøller eller til at købe en el-bil" siger Anders.

"Til gengæld kan vi snakke med dem og spørge om: 'Hvor køber du dit tøj henne, sørger du for at shoppe gen-

brug eller hvilke mad- og ferievaner har du?'. På den måde får vi en samtale om forbrug og klima i gang. For os handler det om at gøre klima og bæredygtighed relevant for de unge og vise dem, hvordan de kan handle klimavenligt og bæredygtigt."

For Anders har 2019 været et travlt år, og han har som en del af UngEnergi været med til lave en masse arrangementer: Tøjbyttemarkeder, klima pubquizzes, en stand i Kulturnat København, hvor der blev lavet et "CO₂-meter" og meget mere. De mange opgaver tager naturligvis tid, men det gør ikke noget. Anders fortæller:

"Der er mange mennesker i min omgangskreds, der har respekt for, at jeg vil at bruge min tid på noget, jeg ikke får løn for".

Men han ser ikke sin rolle som frivilligkoordinator som et arbejde men nærmere som en fritidsaktivitet – ligesom det er for andre at gå til fodbold.

Anders er glad for at have mødt lige-sindede, som ligesom ham er passionerede omkring grøn omstilling, klima og bæredygtighed.

"Jeg prøver at fortælle, at det at være frivillig er meget givende i forhold til det sociale – man får en helt ny omgangskreds og en masse venner. Desuden synes jeg, at hvis der er noget, man brænder for, så må man handle på det."



Aktiviteten i Stjær er støttet af Landsdistriktspuljen under Erhvervsstyrelsen og løber over 15 måneder. Projektet har fem tematiske områder:
1) Energiforbedringer i boligen,
2) Grøn transport
3) Affald og ressourcer
4) Grønne indkøb
5) Biodiversitet i byen.

Helene bor i landsbyen Stjær tæt ved Skanderborg, hvor hun i mange år har været aktiv i byens borgerforening. I 2019 havde landsbyen endnu ingen aktiviteter eller foreninger med fokus på den grønne omstilling, men i Stjær Sogns Borgerforening spirede ambitioner om at ændre på dette.

"Vi vil gerne have, at Stjær bliver en forgangslandsby hvad angår den grønne omstilling. Vi vil gerne være på forkant med udviklingen", siger Helene.

"I borgerforeningen vidste vi ikke, hvor vi skulle starte, og hvad der er sandt og falsk på det grønne område. Hvad er op og ned i hele klimadebatten?" spørger Helene retorisk, for at illustrere de spørgsmål de stod med.

Hun fortæller, at EnergiTjenesten blev kontaktet, fordi de yder uvildig, non-profit rådgivning, og fordi de gerne hjælper små projekter – som det i Stjær, for den almindelige borger.

"Gennem samarbejdet med EnergiTjenesten fik vi i Stjær mulighed for at spørge både os selv og EnergiTjenesten om, hvad vi kan gøre i fællesskab, og hvad vi kan gøre hver for sig. Her hjælper EnergiTjenesten os med at give nogle kvalificerede svar."

Om samarbejdet med EnergiTjenesten, siger Helene: *"Vi er alle sammen bare almindelige mennesker, som går på arbejde, har familier og hobbyer, som skal passes, så det betød meget at have nogen at drive projektet sammen med".*

I Stjær havde man blik for at skabe tiltag som appellerede til mennesker med forskellige interesser.

"Den brede indgangsvinkel til emnet har gjort, at vi har fået mange mennesker til at være med. Der er helt sikkert nogen, som gerne vil med på havevandring og snakke om vilde haver, som ikke vil med til et foredrag om elbiler."

Projektet viste borgerne i Stjær, hvordan man kan handle bæredygtigt på forskellige måder – både inden for energiforbedringer af bygninger og på områder som transport, affald og ressourcer, biodiversitet og som forbruger.



"Det Grønne Værksted" i Langå består af en gruppe mænd, på 60+ som reparerer alt lige fra cykler til symaskiner, som folk fra lokalområdet kommer forbi med. Det Grønne Værksted har åbent torsdage 16:00-18:00.

Arne Kastbjerg bor i Langå. Han er 72 år, pensioneret folkeskolelærer og frivillig hos Det Grønne Værksted. I sommeren 2019 fik Arne kendskab til etableringen af en Aktiv Grøn Borgergruppe i Langå gennem en af hans venner. Det lød interessant, og de to mænd tog derfor sammen til et opstartsmøde om projektet.

Til opstartsmødet ville Arne lige se projektet an, og fornemme om konceptet var et, han følte, han kunne passe ind i, inden han meldte sig som frivillig. Arne siger, at han som folkeskolelærer er 'det modsatte af en specialist'. Heldigvis viste det sig, at det ikke var nogen hindring, at CV'et ikke bestod af håndværksmæssige kompetencer.

Arne føler, at han udfører et meningsfuldt arbejde hos Det Grønne Værksted:

"Alle de ting vi reparerer, giver vi nyt liv – de bliver ikke smidt ud, og det er vigtigt!" understreger Arne.

Det Grønne Værksted arbejder for at bidrage til ansvarligt forbrug og for klimamaet, i tråd med to af FN's verdensmål. Hvis en genstand kan repareres hos dem, behøver man ikke at købe en ny, og det glæder Arne, som ikke bryder sig om "køb-og-smid-væk-kulturen".

Det centrale mål med værkstedet, er at udføre reparationsopgaver – at give genstande nyt liv, når en borger eller institution kommer og beder om hjælp, med noget, der er gået i stykker – hvis de altså kan.

Det Grønne Værksted tager nemlig ikke imod alle opgaver – det skal være opgaver, de tror, de kan løse og derudover, vil de ikke konkurrere med byens forskellige virksomheder.

"Det er nogle hyggelige mennesker", siger han om de andre mænd fra projektet. Og de kommer godt overens med hinanden.

På værkstedet bruger mændene hinanden som sparringspartnere, da alle har forskellig viden og kompetencer. Kombinationen af, at mændene kommer godt overens med hinanden socialt og har forskellig viden, gør at der altid er hjælp og mulighed for at finde en løsning, hvis man kører sur i en opgave.

"Det gør man tit!" siger Arne og slår en latter op.



I
Mozambique
arbejder vi sammen
med fem organisationer,
der i fællesskab styrker 25
naturressourceudvalg som det,
Cristina er med i. Udvalgene
arbejder med at give beboerne
i områderne bedre kontrol over
deres naturressourcer og fungerer
som løftestang til få lokale
myndigheder og politikere i
tale om mere ansvarlig
naturressource-
forvaltning.

I det centrale Mozambique i Nhambita bor Cristina Domingos. Hun er en kvinde på 40 år, som bor i landsbyen med sin familie, og hun er medlem af landsbyens udvalg for forvaltning af naturressourcer.

Cristina har altid forsørget sig selv og sin familie igennem landbrug. Det har hun lært af sine forældre, men i løbet af årene har dyrknings- og vejrforholdene ændret sig, og det har skabt udfordringer:

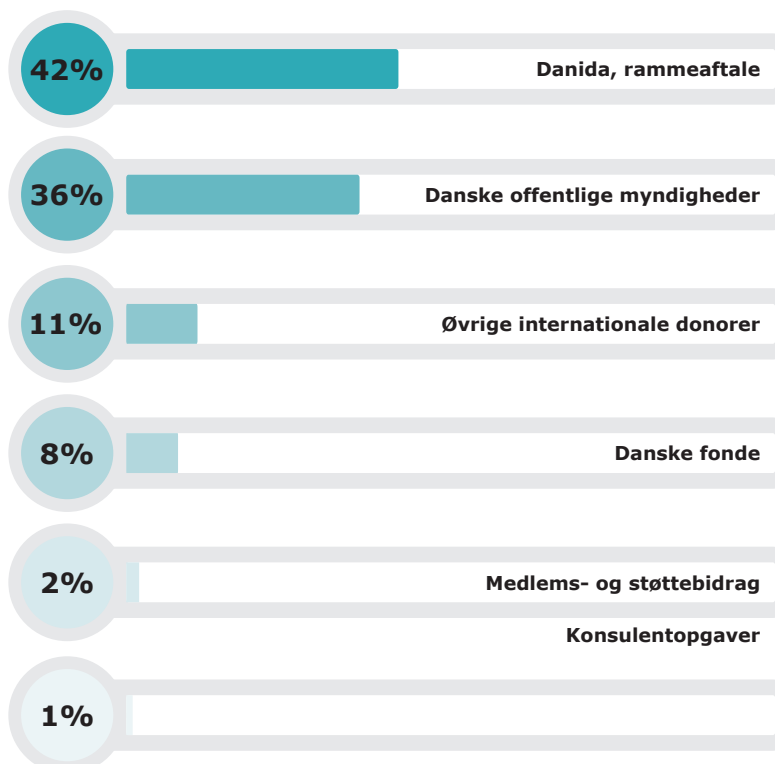
"Det er blevet vanskeligt at planlægge, hvilke typer afgrøder der skal produceres og hvornår. I de sidste år har vi lidt under tørke, men i år havde vi problemer med kraftig regn, der ødelagde vores marker, huse, hele vores forretning og dræbte husdyr."

Igennem sin tilknytning til udvalget for forvaltningen af naturressourcer har Cristina fået indsigt i, at de handlinger, man som individ foretager sig, kan have konsekvenser for miljøet – og dermed for deres lokale landbrugsforhold og vejrforholdene i regionen.

I hendes optik er nogle af de lokale klimaforandringer, der ses og mærkes på landbruget, en konsekvens af ulovlig skovhugst, ukontrolleret afbrænding og krybskytteri. Hun siger:

"For mig er den mest betydningsfulde ændring, at vi nu er opmærksomme på, at vi skal bevare vores ressourcer og beskytte miljøet, og det skal være forbudt at udøve aktiviteter, der skader miljøet, såsom overdreven fældning af træer, ukontrolleret afbrænding og krybskytteri m.m."

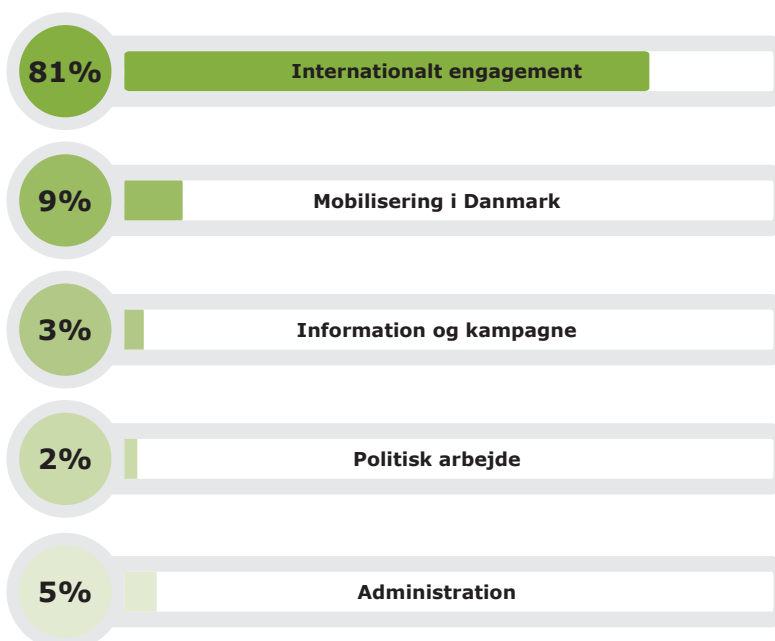
Indtægter



Egenkapital

Egenkapital:	1,99 mio
Indtægter:	15,67 mio
Udgifter:	15,19 mio
Årets resultat:	0,48 mio

Udgifter





VedvarendeEnergi
 Klosterport 4F, 1.sal, 8000 Aarhus C
 CVR nr.: 8320 9313
 Tlf: 86 76 04 44
 Mail: ve@ve.dk

